

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Івано-Франківського інституту
«Одеська юридична академія»
(протокол № 5 від 12.12.2025 р.)

ВВЕДЕНО В ДІЮ НАКАЗОМ

директора Івано-Франківського
інституту
«Одеська юридична академія»
№ 153 від 12.12.2025 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ
МОБІЛЬНІСТЬ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ «ОДЕСЬКА
ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

Івано-Франківськ – 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність в Івано-Франківському інституті «Одеська юридична академія» (далі - Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» (зі змінами), постанови Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13.05.2022 № 599), постанови Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 411 «Питання навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном»; постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»; наказів Міністерства освіти і науки України № 635 від 29.05.2013 р. «Щодо затвердження Примірною положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів України», № 130 від 08.02.2022 р. «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (зі змінами), нормативно-правових документів з питань вищої освіти, Статуту та інституційних нормативних документів Івано-Франківського інституту «Одеська юридична академія» (далі – Інститут): Положення про організацію освітнього процесу, Положення про порядок організації і проведення контрольних заходів.

1.2. Метою цього Положення є встановлення єдиного порядку організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу Інституту на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу інших закладів вищої освіти та наукових установ в Інституті.

1.3. В цьому Положенні цілі, завдання та загальні правила забезпечення та реалізації академічної мобільності відповідають основним принципам Болонської декларації.

1.4. У цьому Положенні терміни використовуються у такому значенні

- Учасники освітнього процесу - здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні, педагогічні, наукові працівники.

- Академічна мобільність - можливість учасників освітнього процесу Інституту навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність тощо в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами (далі - ЗВО/НУ-партнери), а також можливість учасників освітнього процесу ЗВО/НУ-партнерів навчатися, викладати, стажуватися чи

проводити наукову діяльність в Інституті.

- Кредитна академічна мобільність - навчання у ЗВО/НУ-партнері, для отримання кредитів ЄКТС, що будуть визнані у вищому навчальному закладі України, де постійно навчається здобувач вищої освіти без присудження ступеня вищої освіти ЗВО/НУ-партнера. При цьому загальна тривалість навчання не збільшується.

- Ступенева академічна мобільність - навчання у ЗВО/НУ-партнері, що передбачає отримання документа про вищу освіту (наукові ступені) за відповідними ступенями вищого навчального закладу-партнера.

1.5. За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на:

- внутрішню академічну мобільність - навчання, викладання, проходження практики, стажування, проведення наукових досліджень тощо учасників освітнього процесу Інституту у закладах вищої освіти-партнерах України;

- міжнародну академічну мобільність — навчання, викладання, проходження практики, стажування, проведення наукових досліджень тощо учасників освітнього процесу Інституту у ЗВО/НУ-партнерах поза межами України.

1.6. Основними видами академічної мобільності є:

- ступенева мобільність – навчання у вищому навчальному закладі, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше закладів вищої освіти;

- кредитна мобільність – навчання у ЗВО/НУ-партнері, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані у вищому навчальному закладі постійного місця навчання вітчизняного чи іноземного учасника освітнього процесу. При цьому загальний період навчання для таких учасників за програмами кредитної мобільності залишається незмінним;

- групова академічна мобільність – навчання, викладання, проходження практики, стажування, проведення наукових досліджень групою учасників освітнього процесу у ЗВО/НУ-партнерах, організовані Інститутом з метою реалізації освітніх, академічних та дослідницьких програм тощо;

- індивідуальна академічна мобільність – навчання, викладання, проходження практики, стажування, проведення наукових досліджень в

індивідуальному порядку учасників освітнього процесу у ЗВО/НУ-партнерах з метою реалізації індивідуальних освітніх, академічних та дослідницьких програм тощо;

- ініціативна академічна мобільність – навчання, викладання, проходження практики, стажування, проведення наукових досліджень учасників освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Інституту, з метою реалізації індивідуальних освітніх, академічних та дослідницьких програм, в рамках вітчизняних і зарубіжних державних програм та проектів тощо.

1.7. Формами академічної мобільності здобувачів вищої освіти та здобувачів ступеня доктора філософії є:

- навчання за програмами здобувачів вищої освіти обміну у ЗВО/НУ-партнері та Інституті;

- навчання за спільними освітніми програмами;
- мовні і наукові стажування;
- навчальна (дослідницька, виробнича) практика;
- участь у літніх школах;
- участь у конференціях, семінарах тощо.

1.8. Формами академічної мобільності для осіб, які здобувають науковий ступень доктора наук, науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу у ЗВО/НУ-партнері та Інституті є:

- участь у семінарах, наукових школах і конференціях, інших наукових заходах;

- участь у спільних проектах;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- участь в освітній діяльності приймаючої сторони;
- викладання;
- підвищення кваліфікації;
- вивчення досвіду приймаючої сторони, тощо.

1.9. Умови навчання і перебування учасників освітнього процесу щодо академічної мобільності та інші питання визначаються двосторонніми або багатосторонніми угодами між у ЗВО/НУ-партнерами та Інститутом.

1.10. Строк навчання здобувачів вищої освіти не повинен перевищувати 2 років, аспірантів (здобувачів наукового ступеня доктора філософії) 1 року, а строк стажування наукових і науково-педагогічних працівників – 6 місяців.

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

2.1. Основними цілями академічної мобільності є:

- підвищення якості вищої освіти;
- підвищення ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоздатності випускників Інституту на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;
- збагачення індивідуального досвіду учасника освітнього процесу щодо інших моделей створення та поширення знань;
- залучення світового інтелектуального потенціалу до освітнього процесу в Інституті на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між ЗВО/НУ-партнерами;
- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;
- гармонізація освітніх стандартів ЗВО/НУ-партнерів.

2.2. Основними завданнями академічної мобільності учасника освітнього процесу Інституту є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки учасника освітнього процесу, проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми методами дослідження, набуття досвіду проведення науково-дослідної роботи та впровадження її результатів;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;
- посилення інтеграції освіти і науки, розвиток подальших наукових досліджень;
- підтримка соціальних, економічних, культурних, політичних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

3.1. Науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники закладів вищої освіти (наукових установ) усіх форм власності можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності. При цьому за зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи у вітчизняному вищому навчальному закладі (науковій установі) до одного року. Оплата праці відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності.

3.2. Іноземні наукові, педагогічні працівники закладів вищої освіти (наукових установ), які залучені до провадження освітньої та наукової

діяльності, під час перебування у вітчизняному ЗВО/НУ - партнері мають усі права та обов'язки його працівників. Умови приїзду провідних іноземних науковців та діячів освіти на запрошення вітчизняних ЗВО/НУ та їх перебування в Україні можуть визначатися додатковими договорами, укладеними між вітчизняним ЗВО/НУ та запрошеною особою.

3.3. Право на участь у програмах академічної мобільності мають здобувачі вищої освіти, які навчаються за освітніми ступенями бакалавра (починаючи з другого курсу), магістра, особи, які здобувають наукові ступені доктора філософії (кандидата наук) або доктора наук, науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники.

3.4. Академічна мобільність здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво між іноземним або вітчизняним ЗВО/НУ-партнерами та Інститутом, за узгодженими та затвердженими в установленому порядку індивідуальними навчальними планами здобувачів вищої освіти та програмами навчальних дисциплін, а також може бути реалізоване учасником освітнього процесу Інституту з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Інституту на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

3.5. Відповідно до домовленостей між учасниками академічної мобільності:

- здійснюється відбір учасників освітнього процесу для участі в програмах академічної мобільності;
- регламентується перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності та процедура їх подання;
- визначаються етапи, тривалість та зміст навчання, стажування або проходження практики тощо у ЗВО/НУ-партнерах.

3.6. За здобувачами вищої освіти на період навчання в іншому ЗВО/НУ-партнері на території України чи поза її межами зберігаються відповідно до укладеного договору про академічну мобільність місце навчання та виплата стипендії згідно із законодавством протягом навчання, стажування чи провадження наукової діяльності в іншому ЗВО/НУ-партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.

Особи, що уклали договори про навчання за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

3.7. Здобувач вищої освіти, крім вивчення у ЗВО/НУ-партнері

обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням з Інститутом, що направив його на навчання.

3.8. Відбір здобувачів вищої освіти для участі в програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією Інституту, яка створюється наказом директора, з урахуванням рейтингу успішності, участі у науковій роботі та знання іноземної мови.

Конкурсну комісію очолює директор Інституту. До складу комісії входять заступники директора, декани факультетів, голова ради молодих вчених, голова наукового товариства здобувачів вищої освіти та аспірантів, голова студентської ради.

3.9. У випадку, якщо здобувач вищої освіти бере участь у міжнародній програмі академічної мобільності, конкурсний відбір здійснюється організацією, яка надає здобувач вищої освіти у грант на умовах і за критеріями, визначеними в установчих документах конкурсу.

3.10. Перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності здобувачів вищої освіти ЗВО/НУ-партнерів та процедура їх подання регламентується угодами між закладами вищої освіти- партнерами.

3.11. Етапи, тривалість та зміст навчання у ЗВО/НУ-партнерах визначаються навчальними планами та графіками навчального процесу, затвердженими у ЗВО/НУ-партнерах. Узгоджені навчальні плани та графіки навчального процесу затверджуються керівниками ЗВО/НУ-партнерів.

При формуванні індивідуального навчального плану здобувач вищої освіти враховується фактичне виконання здобувачем вищої освіти індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років.

3.12. Навчання за індивідуальним навчальним планом може здійснюватися із застосуванням технологій дистанційного навчання як у ЗВО/НУ-партнерах так і в Інституті.

3.13. Здобувачі вищої освіти, крім вивчення у закладі вищої освіти – партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін, якщо це передбачено відповідними угодами між ЗВО/НУ-партнерами.

3.14. На час навчання у ЗВО/НУ-партнері здобувачу вищої освіти за його заявою надається академічна відпустка або індивідуальний план навчання, затверджений в установленому порядку.

3.15. Іноземні здобувачі вищої освіти, що реалізують право на академічну мобільність в рамках договорів про співробітництво з Інститутом, можуть бути зараховані на навчання до Інституту:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;

- за рахунок власних надходжень закладів вищої освіти;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;
- на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти, в тому числі за спільними освітніми програмами, які передбачають отримання спільного або подвійного документа (документів) про вищу освіту на умовах безоплатного навчання у разі міжнародного обміну здобувачами вищої освіти, якщо кількість таких іноземних здобувачів вищої освіти не перевищує кількість вітчизняних здобувачів вищої освіти, які навчаються в іноземному ЗВО/НУ-партнері в межах програм академічної мобільності відповідно до укладених між закладами вищої освіти договорів про міжнародну академічну мобільність.

4. ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Інститут визнає еквівалентними та перезараховує результати навчання здобувача вищої освіти у ЗВО/НУ-партнері.

4.2. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з ЗВО/НУ-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням системи оцінювання ЗВО/НУ-партнера.

4.3. Навчальні дисципліни та інші види навчальної діяльності зазначаються в індивідуальному навчальному плані здобувач вищої освіти.

4.4. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого здобувачем вищої освіти документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, завіреного в установленому порядку у ЗВО/НУ-партнері.

4.5. Академічна різниця нормативних та вибіркових навчальних дисциплін за індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти не повинна перевищувати 10 навчальних дисциплін.

4.6. Порядок ліквідації академічної різниці визначається ЗВО/НУ-партнерами відповідно до законодавства.

4.7. Результати підсумкової атестації здобувачів вищої освіти у період навчання у ЗВО/НУ-партнері представляються за шкалою, прийнятою у ЗВО/НУ-партнері і переводяться у шкалу, прийняту в Інституті.

5. ОBOB'ЯЗКИ ІНСТИТУТУ ТА ЗВО/НУ-ПАРТНЕРІВ

5.1. Інститут зобов'язаний:

- укласти угоду про співробітництво щодо реалізації програми академічної мобільності здобувачів вищої освіти між ЗВО/НУ-партнерами та узгодити навчальні програми;
- забезпечити вільний і рівний доступ здобувачів вищої освіти до інформації про наявні програми академічної мобільності та існуючі критерії відбору;
- надавати здобувачам вищої освіти консультативні послуги під час оформлення документів для участі у програмах академічної мобільності;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування іноземних здобувачів вищої освіти.

5.2. ЗВО/НУ-партнер, що приймає на навчання, зобов'язаний:

- зарахувати здобувача вищої освіти, направлено на навчання на визначений договором строк, відповідно до норм законодавства приймаючої сторони;
- створити усі необхідні умови для виконання здобувачем вищої освіти індивідуального навчального плану;
- сприяти здобувачам вищої освіти у вирішенні візових, житлових та побутових проблем;
- надавати можливість здобувачам вищої освіти брати участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представляти свої наукові роботи для публікацій, користуватися навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базами;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування іноземних здобувачів вищої освіти;
- після завершення навчання видати здобувачу вищої освіти документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти або документ про вищу освіту з додатком встановленого у ЗВО/НУ-партнері зразка.

5.3. Обов'язки ЗВО/НУ-партнерів щодо здобувачів вищої освіти, які беруть участь у програмах академічної мобільності, мають бути обумовлені у відповідних угодах між ЗВО/НУ-партнерами.

6. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОГРАМАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

6.1. Здобувачі вищої освіти Інституту мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін за спорідненими напрямами та спеціальностями підготовки фахівців у ЗВО/НУ-партнерах.
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базою вищого навчального закладу, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;
- можливість отримання документа про відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень встановленого у ЗВО/НУ-партнері зразка, відповідно до угоди між ЗВО/НУ-партнерами щодо програми академічної мобільності.

6.2. Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;
- вчасно прибути до місця навчання;
- під час навчання дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Статуту та інших нормативно-правових документів вищого навчального закладу, що приймає;
- успішно пройти навчання за затвердженим індивідуальним навчальним планом;
- після завершення навчання у ЗВО/НУ-партнері вчасно повернутися до Інституту.

7. ЗВІТУВАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

7.1. Після повернення до Інституту (протягом місяця після завершення навчання, стажування у закордонному ЗВО/НУ-партнері учасник освітнього процесу, який реалізовував право на академічну мобільність, в залежності від її форми, надає відповідний документ, який посвідчує перелік, кількість кредитів ЄКТС та результати вивчення навчальних дисциплін та інформацію про систему оцінювання навчальних здобутків учасника освітнього процесу або звіт щодо виконання програми викладання, проходження практики, стажування, проведення наукових досліджень тощо, завірений в установленому порядку у ЗВО, на базі якого здійснюється академічна мобільність.

Після розгляду на засіданні відповідної кафедри закладу вищої освіти чи структурного підрозділу наукової установи звіт підлягає затвердженню вченою радою закладу вищої освіти або вченою (науковою, науково-технічною, технічною) радою наукової установи.

7.2. Інститут в установленому порядку приймає рішення щодо допуску до навчання/роботи учасника освітнього процесу, який приймав участь у програмі академічної мобільності. Якщо здобувач, під час перебування у закладі вищої освіти, на базі якого здійснювалась академічна мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до Інституту, де він постійно навчається, йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості, затверджений в установленому порядку, або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у Івано-Франківському інституті «Одеська юридична академія» розміщене на веб-сайті закладу вищої освіти.

8.2. Це Положення набирає чинності з моменту його затвердження Вченою радою Інституту та введення в дію наказом директора Інституту.

8.3. У випадку внесення змін або доповнень до державних нормативно-правових документів, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і замість них вносяться необхідні зміни, що затверджуються Вченою радою Інституту та вводяться в дію наказом директора Інституту.